

INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

**Olena Baula, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor**

*Lutsk National Technical University
Lutsk, Ukraine*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-417-7-36>

PRACTICAL ASPECTS OF DIGITALIZATION OF INTERNATIONAL BUSINESS

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Модернізація світової економіки відносно забезпечення її траєкторії щодо дотримання Глобальних цілей сталого розвитку зумовлює необхідність генерування результативних цифрових технологій, базисом яких є інноваційні продукти. Основною вимогою до формування та розвитку процесів діджиталізації є їх багатогранність та всеохопленість [1; 2].

Активізація використання цифрових технологій в міжнародному бізнесі сприяє трансформації природи глобальної конкуренції, що відображається в розмиванні традиційних галузевих кордонів та інтенсифікації міжгалузевої конкуренції; активізації очікувань споживачів щодо отримання персоналізованих якісних продуктів за відносно короткий проміжок часу.

Важливість діджиталізації міжнародного бізнесу відображається на кардинальних змінах інвестиційних процесів. Інтеграція нових технологій може змінити характер міжнародної діяльності ТНК та вплив іноземних філій на приймаючі країни.

Сучасне світова бізнес-середовище активно використовує та впроваджує цифрові технологічні тенденції, які базуються на глобальному оцифруванні процесів, використанні нових матеріалів та нових систем управління. Праця людей легко замінюється на робототехніку, що скорочує час виконання виробничих операцій та збільшує продуктивність праці. Електронна торгівля характе-

ризується кращою ефективністю порівняно з реальним торговельним підприємництвом. Автоматизація полегшує процес виробництва.

Поряд з очевидними перевагами, процеси цифровізації зумовлюють певні виклики для міжнародного бізнес-середовища. Поширення процесів цифровізації є генератором не лише нових можливостей, а також значних загроз для усіх верств населення. Цифрові технології можуть мати деструктивний характер, що в майбутньому негативно позначиться на продуктивності, зайнятості і добробуті. Ці технології також можуть витіснити з ринку праці працівників і посилити диспропорції в рівні їх доступності та використання, що призведе до формування нового цифрового розриву і зростання нерівності. Також технологізація виробництва може зумовити підвищення рівня безробіття, інтернет-шахрайства, зростання вимог до забезпечення економічної безпеки у суб'єктив міжнародного бізнесу і т.п.

Зарубіжний досвід діджиталізації доводить, що найпрогресивнішими за рівнем цифровізації країни здійснюють розробку та фінансування державних програм стосовно дослідження та впровадження блокчейн-технологій, який поширюється у багатьох сферах людської діяльності, включаючи захист інтелектуальної власності, фінанси, електронне голосування, документообіг, захист критичної інфраструктури тощо. Зазначена технологія має потенціал бути використаною для зберігання даних про кредити, права власності та іншої важливої інформації. Крім того, іноземні джерела приділяють увагу технологіям взаємодії між економічними суб'єктами, вводячи поняття віртуальних або «гібридних світів» (злиття реального та віртуального світів).

Водночас цифрову економіку також розглядають як економічну діяльність, в якій основним чинником виробництва є цифрові дані, або діяльність, що пов'язана зі створенням, розповсюдженням і використанням цифрових технологій та пов'язаних з ними економічних благ.

На даний час триває робота стосовно поширення у світі парадигмальних засад Індустрії 5.0, яка є розширеною версією Індустрії 4.0 із соціальними та екологічними аспектами. Відмінною рисою Індустрії 5.0 є забезпечення гнучкості виробничих процесів і оптимізації впливу на навколишнє середовище, а також орієнтація на майбутній гармонійний розвиток та людиноцентризм через призму економічного, технологічного, екологічного і соціального розвитку.

Саме тому, новий фокус цифрових технологій в контексті реалізації стратегії сталого розвитку міжнародного бізнес-середовища повинен базуватися на засадах Індустрії 5.0.

Концепція п'ятої промислової революції передбачає необхідність повноцінної інтеграції соціальних та екологічних європейських пріоритетів у інноваційні технології системного характеру за шістьма категоріями: 1) індивідуалізована взаємодія людини та машини; 2) біоінформаційні технології та інтелектуальні матеріали; 3) цифрові двійники та моделювання; 4) технології передачі, зберігання та аналізу даних; 5) штучний інтелект; 6) технології енергоефективності, відновлюваних джерел енергії, зберігання та автономії [3].

Роль працівників в Індустрії 5.0 зазнає серйозних змін. Співробітники розглядаються не як «витрати» для компанії, а як «об'єкт інвестицій», який забезпечує зростання компанії та добробут працівників. За таких умов людський капітал більше поважають і цінують. Ключова передумова Industry 5.0 полягає в тому, що технології служать людям, а не люди технологіям. Важливою концепцією Індустрії 5.0 є формування інтернет-екосистеми.

Таким чином, для забезпечення раціонального рівня ефективності міжнародного бізнес-середовища цифрові ініціативи повинні охоплювати усі сфери та передбачати, насамперед, досягнення глобальних цілей сталого розвитку. Саме тому усунення бар'єрів на шляху цифрової трансформації має відбуватися шляхом об'єднання зусиль усіх рівнів світової економіки.

Література:

1. Кудрявцев В.М. Взаємозв'язок процесу цифровізації та концепції сталого розвитку. *Економіка транспортного комплексу*. 2022. Вип. 40. URL: <http://etk.khadi.kharkov.ua/article/view/268136>
2. Красностанова Н.Е., Якименко Т.А. Вплив цифровізації на сталий розвиток організації. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 48. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-57>
3. Skobelev P.O., Borovik S. Yu. On the way from Industry 4.0 to Industry 5.0: From digital manufacturing to digital society. *International Scientific Journal «Industry 4.0»*. 2017. Year II, Issue 6. pp. 307–311. URL: <https://stumejournals.com/journals/i4/2017/6/307.full.pdf>